

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 47 STRAIPSNIO 3 DALIES
ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO NR. I-1392 4 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 17-1202; TAIS NR. 17-8622(2))**

2017-09-01 Nr. NV-2226

Vilnius

1. Projekto rengėja: Žemės ūkio ministerija.

2. Projekto tikslas: suderinti Konstitucinio įstatymo nuostatas su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) standartais, patikslinti Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, atsižvelgiant į Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. birželio 8 d. konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesijungimo į postsovietinės rytų sąjungas“ (toliau – Konstitucinis aktas) nurodytą aiškią Lietuvos tarptautinės integracijos kryptį.

3. Dabartinė situacija:

- pagal galiojantį Konstitucinio įstatymą **įsigyti nuosavybės teise žemę, vidaus vandenį ir miškus Lietuvoje gali būti leidžiama tiems užsienio subjektams, kurie atitinka Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus** (jeigu užsienio juridiniai asmenys arba kitos užsienio organizacijos yra įsteigti valstybėse Europos Sąjungos narėse arba valstybėse, sudariusiose Europos sutartį (Asociacijos sutartį) su Europos bendrijomis bei jų šalimis narėmis, arba valstybėse Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, arba Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos narėse bei valstybėse Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvėse);
- **Konstituciniame akte nutarta „puoselėti abipusiškai naudingus ryšius su kiekviena valstybe, anksčiau buvusia SSRS sudėtyje, tačiau niekada ir jokia pavidalu nesijungti į jokiais buvusios SSRS pagrindu kuriamas naujas politines, karines, ekonomines ar kitokias valstybių sąjungas bei sandraugas“;**
- **siūloma tikslinti Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, atsižvelgiant į Konstituciniame akte nurodytą aiškią Lietuvos tarptautinės integracijos kryptį;**
- **šiuo metu Konstituciniame įstatyme yra įtvirtintas abipusiškumo principas, t. y. nustatyta, kad Konstitucinio įstatyme nustatytus kriterijus atitinkančių užsienio subjektų teisė įsigyti žemės sklypus Lietuvoje yra preferencija, skirta Lietuvos pasirinktai europinei ir transatlantinei integracijai į valstybių sąjungas ir organizacijas bei Europos sutarties, steigiančios Europos bendrijų bei jų šalių narių ir Lietuvos Respublikos asociaciją, nuostatoms įgyvendinti. Ši preferencija taikoma abipusiškumo pagrindais, kai Lietuvos kilmės subjektams užsienio šalyje suteikiamos ne mažesnės teisės;**
- **abipusiškumo principas yra nesuderinamas su EBPO standartais, sukuria prielaidas diskriminuoti, riboti kapitalo judėjimo principo taikymą.**

4. Projekto esmė: siūloma:

- **įtvirtinti, kad užsienio subjektai atitinka Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus ne tik tada, kai yra įsteigti Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos, Europos ekonominės erdvės ar EBPO valstybėje narėje, bet ir kai valstybė narė nepriklauso buvusios SSRS pagrindu įkurtoms**

politinėms, karinėms, ekonominėms ar kitokioms valstybių sąjungoms bei sandraugoms;

- atsisakyti nebeaktualios formuluotės dėl Europos sutarties (Asociacijos sutarties);
- atsisakyti nuostatų dėl abipusiškumo principo taikymo.

Pažymėtina, kad siūlomos priimti nuostatos turėtų teigiamos įtakos sklandžiam Lietuvos stojimo į EBPO proceso užbaigimui bei tikslesnės Lietuvos pasirinktos tarptautinės integracijos krypties apibrėžimui.

5. Derinimas:

- Suderinta su Lietuvos notarų rūmais, Aplinkos ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Ūkio ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Europos teisės departamentu ir Valstybės saugumo departamentu.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi.
- ŽŪM organizuotame pasitarime nepavyko pašalinti nesutarimo dėl Teisingumo ministerijos pateiktos pastabos, kuria siūloma projekte numatyti pereinamąsias nuostatas dėl galimai pradėtų žemės pardavimo procedūrų (pavyzdžiui, dėl sudarytų preliminarinių sutarčių) užbaigimo. ŽŪM nuomone, siūlomas reguliavimas šiandien pokyčių nesukels, nes pagal savo turinį ir teisinę logiką yra tapatus galiojančiam teisiniam reguliavimui. Šiandien nėra valstybės, kuri būdama Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos, Europos ekonominės erdvės susitarimo ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos nare, taip pat būtų ir Nepriklausomų valstybių sandraugos ar Eurazijos ekonominės sąjungos, kurios įkurtos SSRS pagrindu, nare.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms: projektas atitinka Septynioliktosios Vyriausybės programos 322 punkto nuostatą dėl reikiamų reformų vykdymo, siekiant, kad Lietuva 2018 metais taptų Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos nare, bei Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytą įpareigojimą dėl EBPO rekomendacijų, susijusių su stojimo reikalavimais, įgyvendinimo (5.5 krypties „Valstybės interesų įgyvendinimo tarptautinėje bendruomenėje užtikrinimas“ 5.5.10 darbo „Lietuvos narystė EBPO 2018 m.“ 4 priemonė).

7. Dalykinio vertinimo išvada: siūlome teikiamą projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Gina Gajauskienė

Gina Gajauskienė, tel. 870663765, el. p. gina.gajauskiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-08-24

Nr. 22-3072 (12.153)

I

Nr.

DĖL KONSTITUCINIO ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. I-1392 4 ir 16 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektą (toliau – Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas).

Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas parengtas įgyvendinant Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, 322 punkto nuostatą dėl reikiamų reformų vykdymo, siekiant, kad Lietuva 2018 metais taptų Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) nare, bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, numatytą įpareigojimą dėl EBPO rekomendacijų, susijusių su stojimo reikalavimais, įgyvendinimo (5.5 krypties „Valstybės interesų įgyvendinimo tarptautinėje bendruomenėje užtikrinimas“ 5.5.10 darbo „Lietuvos narystė EBPO 2018 m.“ 4 priemonė).

Siūlomi pakeitimai susiję su siekiu atitikti EBPO standartus bei patikslinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstituciniame įstatyme įtvirtintus Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. birželio 8 d. konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesusijungimo į postsovietines rytų sąjungas“ nurodytą aiškią Lietuvos tarptautinės integracijos kryptį.

Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas buvo derintas su Aplinkos ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Ūkio ministerija, Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Valstybės saugumo departamentu, Lietuvos notarų rūmais ir Krašto apsaugos ministerija. Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, kur su teikiamomis derinti nuostatomis galėjo susipažinti visi suinteresuoti asmenys. Iš visuomenės pasiūlymų negauta.

Su Lietuvos notarų rūmais, Aplinkos ministerija ir Krašto apsaugos ministerija Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas suderintas be pastabų. Ūkio ministerija ir Krašto apsaugos ministerija pastabų ar pasiūlymų per nustatytą terminą nepateikė. Į Užsienio reikalų ministerijos, Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Valstybės saugumo departamento pastabas atsižvelgta, atitinkamai pildant Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektą arba jo aiškinamąjį raštą.

Per 2017 m. liepos 31 d. Žemės ūkio ministerijoje organizuotą pasitarimą dėl Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekto nepavykus pašalinti nesutarimo dėl Teisingumo ministerijos 2017 m. liepos 13 d. raštu Nr. (1.6.E)2T-622 pateiktos 2 pastabos, kuria siūloma Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekte numatyti pereinamąsias nuostatas dėl galimai pradėtų žemės pardavimo procedūrų, pavyzdžiui, dėl sudarytų preliminarųjų sutarčių, užbaigimo, teikiamas papildomas paaiškinimas dėl pagrindo (reikalingumo) nebuvimo siūlymui dėl pereinamųjų nuostatų nustatymo.

Pasiūlytas reguliavimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies pagal savo turinį ir teisinę logiką yra tapatus galiojančiam teisiniui reguliavimui. Šiandien nėra valstybės, kuri būdama Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos, Europos ekonominės erdvės susitarimo ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos nare, taip pat būtų ir Nepriklausomų valstybių sandraugos ar Eurazijos ekonominės sąjungos, kurios įkurtos SSRS pagrindu, nare. Taigi šiandien integracijos kriterijus atitinkančių valstybių subjektams pasiūlytas reguliavimas pokyčių nesukels. Taip pat dėl integracijos krypties priešingybės nebūtų tikimybės, kad kuri nors iš esamus Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkančių valstybių galėtų pasirinkti priklausyti taip pat ir SSRS pagrindu įkurtoms sąjungoms ar sandraugoms. Toks valstybės žingsnis galimai reikštų integracijos krypties keitimą, atitinkamai valstybės narės išstojimą iš atitinkamų organizacijų ir teisinės pasekmės tokiu atveju būtų sprendžiamos derybomis tarp išstojančiosios valstybės narės bei organizacijos.

Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektą parengė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žemės ir išteklių politikos departamento (direktorius Algirdas Sereika, tel. 239 1047) Žemės teisės skyriaus (vedėja Gintarė Tumalavičienė, tel. 239 1346) vyriausioji specialistė Vaida Dumčiūtė, tel. 239 1348, el. p. vaida.dumciute@zum.lt.

PRIDEDAMA:

1. Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 3 lapai.
2. Nutarimo projektas, 1 lapas.
3. Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekto aiškinamasis raštas, 6 lapai.

Ministras

Bronius Markauskas

Vaida Dumčiūtė, tel. 239 1348

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 47 STRAIPSNIŲ 3 DALIES
ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO NR. I-1392 4 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOS SEIMUI

2017 m. d. Nr.
Vilnius

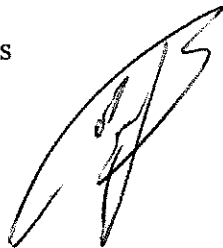
Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. I-1392 4 ir 16 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalinti žemės ūkio ministrą Bronių Markauską, o jam negalint dalyvauti – žemės ūkio viceministrą Artūrą Bogdanovą, atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras

Žemės ūkio ministro pataleja
Leokadija Počikova
2017. 08. 22

Žemės teisės skyriaus
vyr. specialistė
Vaida Dumčaitė
2017-08-18

Žemės teisės skyriaus
vyr. specialistė
Jurgita Balasnovienė
2017-08-21

2017-08-21

Žemės ūkio
viceministras
Artūras Bogdanovas
2017-08-22

Žemės ir išteklių politikos
departamento
direktorius pavaduotoja
Aušra Kalantaitė
2017-08-22

Violeta Leščinskienė
2017-08-21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 47 STRAIPSNIO 3 DALIES ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO
ĮSTATYMO NR. I-1392 4 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
KONSTITUCINIO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. I-1392 4 ir 16 straipsnių pakeitimo konstitucinio įstatymo projekto (toliau – Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas) tikslas – suderinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo (toliau – Konstitucinis įstatymas) nuostatas su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) standartais, taip pat patikslinti Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. birželio 8 d. Konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesijungimo į postsovietines rytų sąjungas“ nurodytą aiškią Lietuvos tarptautinės integracijos kryptį.

Pažymėtina, kad 2015 m. birželio 4 d. EBPO Ministrų tarybai oficialiai patvirtinus sprendimą pakviesti Lietuvą pradėti stojimo į EBPO procesą ir 2015 m. liepos 8 d. EBPO Tarybai priėmus Lietuvos prisijungimo prie EBPO Konvencijos veiksmų planą, kuriame aprašytos Lietuvos stojimo į EBPO sąlygos ir procesai, Lietuva turi peržiūrėti teisinį reguliavimą atitinkamose srityse. EBPO Investicijų komitetas, vertindamas Lietuvos nacionalinį reguliavimą dėl nuosavybės teisių į žemę įgijimo ir atvirumo investicijoms šioje srityje, pateikė rekomendacijas dėl būtinų Lietuvai atlikti žingsnių, siekiant Lietuvos atitikties EBPO standartams. Konstitucinio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta deklaratyvi nuostata dėl abipusiškumo principo taikymo, t. y. minėtoje nuostatoje nustatyta, kad Konstitucinio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkančių užsienio subjektų teisė įsigyti žemės sklypus Lietuvoje yra preferencija, skirta Lietuvos pasirinktai europinei ir transatlantinei integracijai į valstybių sąjungas ir organizacijas bei Europos sutarties, steigiančios Europos bendrijų bei jų šalių narių ir Lietuvos Respublikos asociaciją, nuostatomis įgyvendinti. Taip pat nustatyta, kad ši preferencija taikoma abipusiškumo pagrindais, kai Lietuvos kilmės subjektams užsienio šalyje suteikiamos ne mažesnės teisės. Minėtos abipusiškumo principo nuostatos buvimas Lietuvos nacionaliniuose teisės aktuose yra nesuderinamas su EBPO standartais, jos egzistavimas sukuria prielaidas diskriminuoti, riboti kapitalo judėjimo principo taikymą. Pažymėtina, kad abipusiškumo principo taikymas europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkantiems subjektams yra perteklinis ir nesiderina su minėtų kriterijų įtvirtinimo tikslais, nes abipusiškumo principo pagrindinis tikslas yra ekonominis protekcionizmas, o ne politinės integracijos krypties

nustatymas, atsižvelgiant į konstitucinį reglamentavimą ir nacionalinio saugumo interesus. Dėl šių priežasčių siūloma atsisakyti Konstitucinio įstatymo 16 straipsnio 1 dalies.

Taip pat siūloma koreguoti Konstitucinio įstatymo nuostatas, siekiant tikslinti Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. birželio 8 d. Konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesusijungimo į postsovietines rytų sąjungas“ nurodytą aiškią Lietuvos tarptautinės integracijos kryptį.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2014 m. sausio 24 d. nutarime yra nurodęs, kad „<...> Konstitucijos 1 straipsnyje įtvirtintomis pamatinėmis konstitucinėmis vertybėmis – valstybės nepriklausomybe, demokratija ir respublika – taip pat yra glaudžiai susijusi Konstitucijoje įtvirtinta Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija, suponuojanti Lietuvos Respublikos pasirinktą europinę ir transatlantinę integraciją. Kaip Konstitucinis Teismas pažymėjo 2011 m. liepos 7 d. nutarime, Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija reiškia Lietuvos Respublikos narystę Europos Sąjungoje bei NATO <...>. Pažymėtina ir tai, kad tokia Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija yra grindžiama pripažįstamomis ir saugomomis universaliomis demokratinėmis konstitucinėmis vertybėmis, kurios yra bendros su kitų Europos ir Šiaurės Amerikos valstybių vertybėmis. Konstitucijos tekste Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija išreikšta negatyviuoju ir pozityviuoju aspektais. Negatyvusis Lietuvos valstybės geopolitinės orientacijos aspektas yra išreikštas Konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesusijungimo į postsovietines Rytų sąjungas“, pozityvusis aspektas – Konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“. Šie konstituciniai aktai yra Konstitucijos sudedamoji dalis“.

Taip pat Konstitucinis Teismas 2001 m. kovo 15 d. nutarime yra konstatavęs, kad „<...> Konstitucijoje įtvirtintiems valstybės tarptautinio bendradarbiavimo <...> pagrindams būdinga *inter alia* tai, kad yra nustatyta Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija – valstybės dalyvavimas Europos integracijoje būnant Europos Sąjungos nare, siekis užtikrinti šalies nepriklausomybę ir saugumą prisidedant prie teise ir teisingumu pagrįstos tarptautinės tvarkos kūrimo“.

Taigi Konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje įtvirtintais Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijais buvo siekta leisti Lietuvos Respublikoje įsigyti žemę, vidaus vandenį ir miškus tik tiems užsienio subjektams, kurie yra įsisteigę valstybėse, atitinkančiose įtvirtintus integracijos kriterijus, kurie, be kita ko, reiškia, jog šios valstybės vadovaujasi demokratinėmis vertybėmis, taip pat gerbia žmogaus teises ir laisves. Dėl šios priežasties Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekte nustatytas ribojimas užsienio subjektams, įsisteigusiems valstybėse (taip pat jų piliečiams ir nuolatiniais gyventojams), kurių konstitucinės vertybės nesusuderinamos su Lietuvos Respublikos valstybės pamatiniais principais, atitinka pirminius Konstitucijoje įtvirtintus geopolitinius tikslus.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. birželio 8 d. konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesijungimo į postsovietines rytų sąjungas“, kurio nuostatas siūloma perkelti į Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektą, įtvirtinta, jog Sovietų Socialistinės Respublikos Sąjungos (toliau – SSRS) pagrindu įkurtos organizacijos laikytinos grėsme Konstitucijoje įtvirtintoms vertybėms. Šiuo metu SSRS pagrindu (pažymėtina, kad Rusijos Federacija prisiėmė visas SSRS tarptautines teises ir įsipareigojimus, ir yra laikoma valstybe – SSRS tęsėja) įkurtos bei veikiančios yra Nepriklausomų valstybių sandrauga (toliau – NVS), Eurazijos ekonominė sąjunga, kitos NVS pavyzdžiu sukurtos sąjungos, kurių nė viena valstybė narė nepatenka nei į vieną šiuo metu galiojančiame Konstituciniame įstatyme įtvirtintą Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, t. y. šių valstybių subjektams šiuo metu nėra leidžiama įsigyti žemės, vidaus vandenų ir miškų Lietuvos Respublikoje.

Taigi tikslinamas galiojantis teisinis reguliavimas nedaro įtakos užsienio subjektams, įsisteigusiems valstybėse (taip pat jų piliečiams ir nuolatiniams gyventojams), kurios šiuo metu atitinka Lietuvos Respublikos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus. Pasiūlytais pakeitimais šiandien integracijos kriterijus atitinkančiose valstybėse įsisteigusių subjektų (taip pat jų piliečių ir nuolatinių gyventojų) teisės ir teisėti interesai nebus pažeisti.

Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekte taip pat tikslinga atsisakyti formuluočių „Europos sutartis (Asociacijos sutartis)“, kadangi įstatymo leidėjui priimant galiojantį Konstitucinį įstatymą Europos sutartimis buvo vadinami tokie asociacijos susitarimai, kurie buvo sudaryti tarp Europos Sąjungos ir Centrinės bei Rytų Europos valstybių, kurios įstojo į Europos Sąjungą 2004–2007 m. Konstituciniame įstatyme minimos Europos sutartys šiuo metu nebegalioja, kadangi visos šių sutarčių šalys yra tapusios valstybėmis narėmis.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekto iniciatorė ir rengėja – Žemės ūkio ministerija. Įstatymo projektą parengė Žemės ūkio ministerijos Žemės ir išteklių politikos departamento (direktorius Algirdas Sereika, tel. 239 1338, el. p. algirdas.sereika@zum.lt) Žemės teisės skyriaus (vedėja Gintarė Tumalavičienė, tel. 239 1346, el. p. gintare.tumalaviciene@zum.lt) vyriausioji specialistė Vaida Dumčiūtė, tel. 239 1348, el. p. vaida.dumciute@zum.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal galiojantį Konstitucinio įstatymo 3 straipsnį įsigyti nuosavybės teise žemę, vidaus vandenį ir miškus Lietuvoje gali būti leidžiama tiems užsienio subjektams, kurie atitinka Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus. Pagal Konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, jeigu užsienio juridiniai asmenys arba kitos užsienio organizacijos yra įsteigti valstybėse Europos Sąjungos narėse arba valstybėse, sudariusiose Europos sutartį (Asociacijos

sutartį) su Europos bendrijomis bei jų šalimis narėmis, arba valstybėse Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, arba Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos narėse bei valstybėse Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvėse, šie užsienio subjektai laikomi atitinkančiais europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, todėl įgyja teisę tokiais pat sąlygomis, kaip Lietuvos subjektai, įsigyti nuosavybės žemę, vidaus vandenį ir miškus.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. birželio 8 d. konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesusijungimo į postsovietines rytų sąjungas“ nutarta „puoselėti abipusiškai naudingus ryšius su kiekviena valstybe, anksčiau buvusia SSRS sudėtyje, tačiau niekada ir jokių pavidalų nesusijungti į jokiais buvusios SSRS pagrindu kuriamas naujas politines, karines, ekonomines ar kitokias valstybių sąjungas bei sandraugas“.

Konstitucinio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas abipusiškumo principas nustato, kad užsienio subjekto, atitinkančio Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, teisė įsigyti nuosavybės žemės, vidaus vandenų ir miškų gali būti realizuojama taikant abipusiškumo principą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje siūloma įtvirtinti, kad užsienio subjektai atitinka Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus ne tik tada, kai yra įsteigti Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos, Europos ekonominės erdvės ar EBPO valstybėje narėje, bet ir kai ši valstybė narė nepriklauso buvusios SSRS pagrindu įkurtoms politinėms, karinėms, ekonominėms ar kitokioms valstybių sąjungoms bei sandraugoms. Šiandien buvusios SSRS (kurios tęsėja yra Rusijos Federacija) pagrindu yra įkurta Nepriklausomų valstybių sandrauga (NVS), Eurazijos ekonominė sąjunga, kitos NVS pavyzdžiu sukurtos sąjungos.

Taip pat siūloma atsisakyti nebeaktualios formuluotės dėl Europos sutarties (Asociacijos sutarties).

Konstitucinio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje siūloma atsisakyti nuostatų dėl abipusiškumo principo taikymo.

Priėmus Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekto nuostatas, bus suderintos Konstitucinio įstatymo nuostatos su EBPO standartais ir patikslinti Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijai, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. birželio 8 d. Konstituciniame akte „Dėl Lietuvos Respublikos nesusijungimo į postsovietines rytų sąjungas“ nurodytą aiškią Lietuvos tarptautinės integracijos kryptį.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru

dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių, jeigu būtų priimtos Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekto nuostatos, nenumatoma. Priimtos nuostatos turėtų teigiamos įtakos sklandžiam Lietuvos stojimo į EBPO proceso užbaigimui bei tikslesnės Lietuvos pasirinktos tarptautinės integracijos krypties apibrėžimui.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtos Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekto nuostatos įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektą bus sudarytos palankesnės sąlygos kapitalo judėjimui.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektą, priimti naujų teisės aktų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Konstitucinio įstatymo pakeitimo projekte nėra įtvirtinta naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Konstitucinio įstatymo pakeitimo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos bei Europos Sąjungos dokumentų nuostatoms.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Lėšų priimtų nuostatų įgyvendinimui neprireiks.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis „konstitucinis įstatymas“, „nuosavybė“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

**Žemės ūkio
ministras
Bronius Markauskas**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 47 STRAIPSNIO 3 DALIES ĮGYVENDINIMO
KONSTITUCINIO ĮSTATYMO NR. I-1392 4 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
KONSTITUCINIS ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinka užsienio juridiniai asmenys, taip pat kitos užsienio organizacijos, įsteigti valstybėse, kurios neįeina į buvusios SSRS pagrindu įkurtas politines, karines, ekonomines ar kitokias valstybių sąjungas arba sandraugas ir kurios yra bent vienos iš išvardytų sąjungų, susitarimų ar organizacijų narės:

- 1) Europos Sąjungos;
- 2) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos;
- 3) Europos ekonominės erdvės susitarimo;
- 4) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos.“

2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

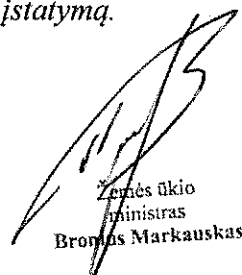
Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

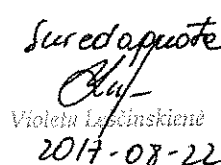
„1. Negali būti sudaroma Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, kuri nustatytų teisę įsigyti žemės sklypus nuosavybės teise šio Įstatymo 4 straipsnyje nustatytų kriterijų neatitinkantiems užsienio subjektams.

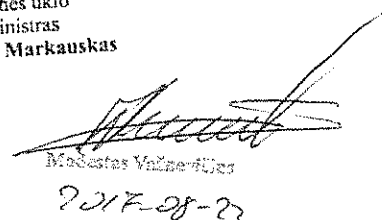
2. Jokia Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, sudaryta iki šio Įstatymo įsigaliojimo, negali būti aiškinama kaip suteikianti pagrindą įsigyti nuosavybės teise žemės sklypą šio Įstatymo 4 straipsnyje nustatytų kriterijų neatitinkantiems užsienio subjektams.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Žemės ūkio
ministras
Bronius Markauskas

Suredaurote
Violeta Leščinskienė
2017-08-22

Modestas Valčiukis
2017-08-22

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 47 STRAIPSNIO 3 DALIES ĮGYVENDINIMO
KONSTITUCINIO ĮSTATYMO NR. I-1392 4 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
KONSTITUCINIS ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinka užsienio juridiniai asmenys, taip pat kitos užsienio organizacijos, įsteigti valstybėse, kurios neįeina į buvusios SSRS pagrindu įkurtas politines, karines, ekonomines ar kitokias valstybių sąjungas arba sandraugas ir kurios yra bent vienos iš išvardytų sąjungų, susitarimų ar organizacijų narės:

1) valstybėse Europos Sąjungos narėse arba valstybėse, sudariusiose Europos sutartį (Asociacijos sutartį) su Europos bendrijomis bei jų šalimis narėmis;

2) valstybėse Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos narėse bei valstybėse Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvėse.

1) Europos Sąjungos;

2) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos;

3) Europos ekonominės erdvės susitarimo;

4) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos.“

2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1. Šio Įstatymo 4 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkančių užsienio subjektų teisę įsigyti žemės sklypus Lietuvoje yra preferencija, skirta Lietuvos pasirinktai europinei ir transatlantinei integracijai į valstybių sąjungas ir organizacijas bei Europos sutarties, steigiančios Europos bendrijų bei jų šalių narių ir Lietuvos Respublikos asociaciją, nuostatomis įgyvendinti. Ši preferencija taikoma abipusiškumo pagrindais, kai Lietuvos kilmės subjektams užsienio šalyje suteikiamos ne mažesnės teisės.

2 1. Negali būti sudaroma Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, kuri nustatytų teisę įsigyti žemės sklypus nuosavybės teise šio Įstatymo 4 straipsnyje nustatytų kriterijų neatitinkantiems užsienio subjektams.

3 2. Jokia Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, sudaryta iki šio Įstatymo įsigaliojimo, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą, negali būti aiškinama kaip suteikianti pagrindą gauti leidimą įsigyti nuosavybės teise žemės sklypą šio Įstatymo 4 straipsnyje nustatytų kriterijų neatitinkantiems užsienio subjektams.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Žemės ūkio
ministras
Bronius Markauskas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 47 STRAIPSNIŲ 3 DALIES
ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO NR. I-1392 4 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS)
(TAP NR. 17-1202; TAIS NR. 17-8622(2))**

2017-08-31 Nr. NV-2222

Vilnius

Įvertinę Įstatymo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams pastabų ir pasiūlymų neturime.

Patarėja

Audinga Galubickienė

Vyriausiasis patarėjas

Aleksandr Radčenko